

Natuurtoets

2^e Hogeweg 79-81 Zeist

30 september 2010

Zoon bureau voor ecologie

Colofon

Titel	Natuurtoets 2 ^o Hoge weg 79-81 Zeist
Opdrachtgever	mRO
Uitvoerder	Zoon buro voor ecologie
Auteur	C.P.M. Zoon
Datum	30 september 2010

Zoon buro voor ecologie
De Haar 1, 7738 PV, Witharen
tel: 0523-676.470, fax: 0523-676.311
e-mail: info@zoon-ecologie.nl

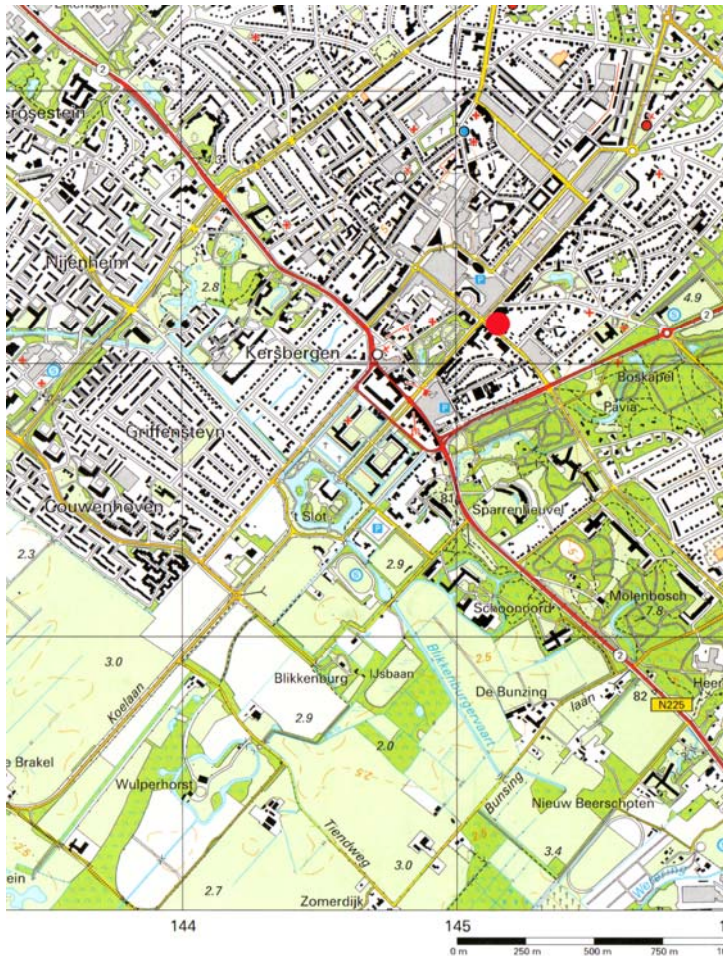
Zoon heeft meer dan 30 jaar ervaring met veldonderzoek naar flora en vegetatie in Nederland. Vooral Noord-Holland, Utrecht, Gelderland, Noord-Brabant en Overijssel.
Er is 20 jaar ervaring met faunaonderzoek in Europa en met terreinbeheer, natuurbeleid, natuurontwikkeling en het beoordelen van effecten van plannen voor bouwen, aanleg van wegen en kanalen in Nederland.

Inhoud

Inleiding	3
Ligging van het terrein	
Het plan	
Status van het terrein in het natuurbeleid	
Noodzaak van een natuurtoets	
Onderzoek	
Natuurwaarden	7
Toestand van de natuur	
Bestaande gegevens	
Aangetroffen natuurwaarden	
Het belang van het terrein voor beschermde gebieden	
Het belang van het terrein voor beschermde soorten	
Effecten	9
Effecten op beschermde soorten	
Effecten op beschermde gebieden	
Conclusies	9
Aanbevelingen	10
Mogelijkheden voor mitigatie en compensatie van negatieve effecten	
Ontheffingen	
Uitvoeren van de zorgplicht	
Bronnen	
Bijlagen	

Inleiding

Ligging van het terrein

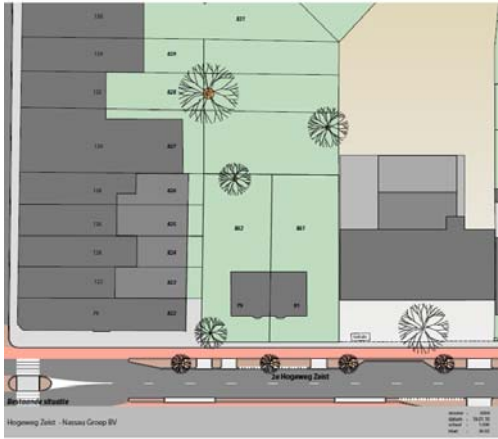
Ligging van het plangebied in het centrum van Zeist

Het plan

Het bestaande pand, twee woningen onder één kap, zal worden gesloopt, om plaats te maken voor nieuwbouw. Het achtererf zal als parkeerplaats uitgebreid worden ten koste van een verwaarloosde tuin met bomen.

Bovenaanzicht huidige situatie

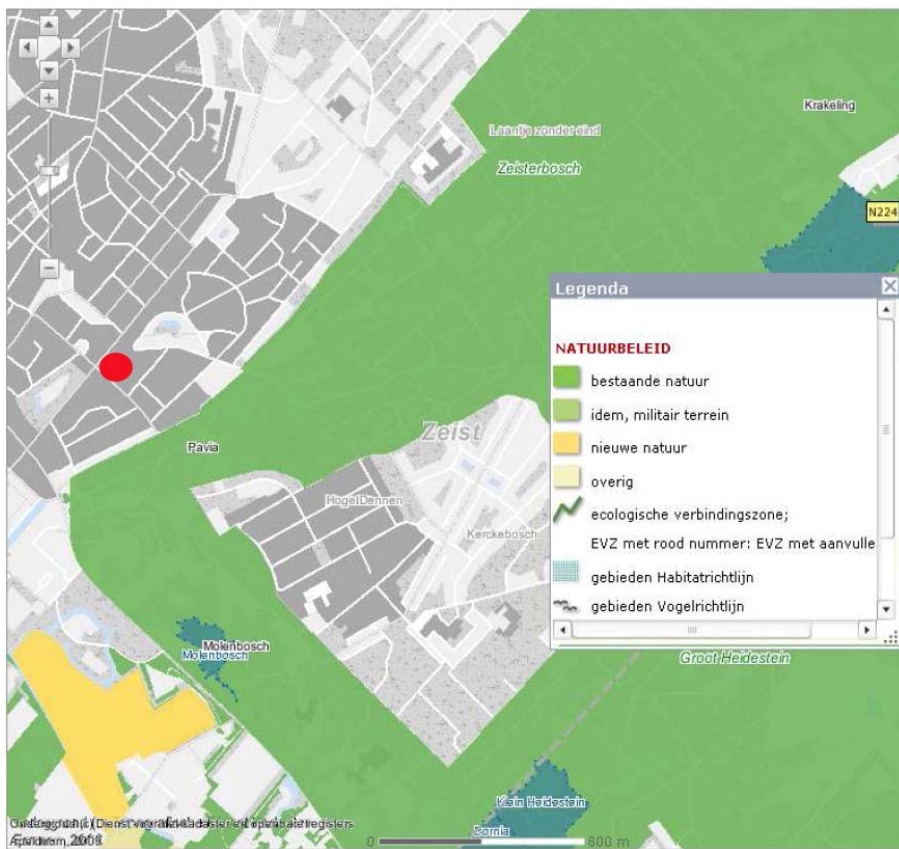
huidige situatie

plan

Status van het gebied in het natuurbeleid

Het plangebied ligt in het centrum van Zeist en heeft geen status in het natuurbeleid. Op 500 m naar het oosten ligt het Zeisterbos als bestaande natuur in de Ecologische Hoofdstructuur.

Het plangebied ten opzichte van de EHS

Noodzaak van een natuurtoets

Bij een eerste bezoek is vastgesteld dat het bestaande gebouw mogelijkheden biedt voor verblijfplaatsen van vleermuizen en broedvogels. De achtertuin met bomen en struiken leek mogelijk van belang als broedgelegenheid voor vogels met jaarrond beschermde nesten en als paargebied voor vleermuizen.

Het onderzoek heeft zich op deze soortgroepen toegespitst, maar alle andere soortgroepen zijn onderzocht.

Toets in het kader van gebiedsbescherming

Voor ingrepen die mogelijk de wezenlijke en kenmerkende natuurwaarden van de EHS aantasten, geldt het principe "Nee-tenzij", waarvoor elke provincie in het kader van de provinciale structuurvisie een toetsingsschema opgesteld heeft. Afweging van het natuurbelang in de EHS vindt plaats in het spoor van de Ruimtelijke Ordening (bestemmingsplan).

Toets in het kader van soortbescherming

Bij elk plan dat ingrijpt op standplaatsen van planten of verblijfplaatsen van dieren, dient getoetst te worden wat het effect is op beschermde soorten, die met name genoemd zijn in de Flora- en Faunawet. In deze wet worden beschermde soorten in drie beschermingscategorieën ingedeeld.

Beschermingscategorieën Flora- en Faunawet

Tabel 1	Algemene soorten waarvoor geen ontheffing aangevraagd hoeft te worden bij bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkeling. Anders is wel ontheffing nodig voor verstoren of vernietigen en er geldt altijd de zorgplicht (art.2).
Tabel 2	Soorten waarvoor ontheffing aangevraagd moet worden, behalve als er gewerkt wordt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode, waarbij de zorgplicht blijft gelden. Ontheffing kan worden verleend als de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt.
Tabel 3	Zeldzame soorten, waarvoor altijd ontheffing aangevraagd moet worden. Ontheffing wordt alleen verleend als voldaan wordt aan alle volgende criteria: én - er sprake is van een in de wet genoemd belang (hier: ruimtelijke ontwikkeling) én - er geen alternatieven zijn én - de ingreep geen afbreuk doet aan de gunstige staat van instandhouding van de soort Voor Habitatrichtlijnsoorten en Vogelrichtlijnsoorten (alle vogels), die alle in tabel 3 staan, is geen ontheffing bij ruimtelijke ontwikkeling mogelijk, omdat deze ontheffingsgrond niet genoemd wordt in de Europese Habitatrichtlijn.

Aangepaste lijst van beschermde vogelsoorten

Jaarrond zijn nesten en verblijfplaatsen van vogels beschermd, als deze het gehele jaar gebruik maken van de verblijfplaatsen (cat 1), honkvaste koloniebroeders (cat. 2) of honkvaste niet-koloniebroeders (cat 3) zijn en als de soort zelf geen nest kan maken en elk jaar naar hetzelfde nest terugkeert (cat 4)

Van andere vogelsoorten zijn de nesten alleen beschermd als ze in gebruik zijn tijdens het broedseizoen.

Indien het voortbestaan op locatie van beschermde soorten planten of dieren uit tabel 2 en 3 door de ingreep negatief beïnvloed worden, is sprake van overtreding van de

Flora- en Faunawet.

Voor Habitatrichtlijnsoorten en Vogelrichtlijnsoorten dient het plan zo uitgevoerd te worden dat de duurzame instandhouding van deze soorten niet bedreigd wordt. Initiatiefnemer dient dit aannemelijk te maken door middel van een activiteitenplan, dat door het ministerie van LNV goedgekeurd moet worden.

Ook onbeschermde soorten mogen niet onnodig moedwillig vernietigd worden. Iedereen dient zich te houden aan de zorgplicht (art. 2 flora en faunawet).

De Flora- en Faunawet geldt altijd en overal, waar beschermde soorten voorkomen.

Rode lijst van bedreigde soorten

De toets op de instandhouding van de nationale rode lijst-soorten (en in de provincie Utrecht van de provinciale oranje lijst-soorten) vindt plaats in het spoor van de Ruimtelijke Ordening. Het is een provinciaal belang dat door de provincie behartigd wordt.

Onderzoek

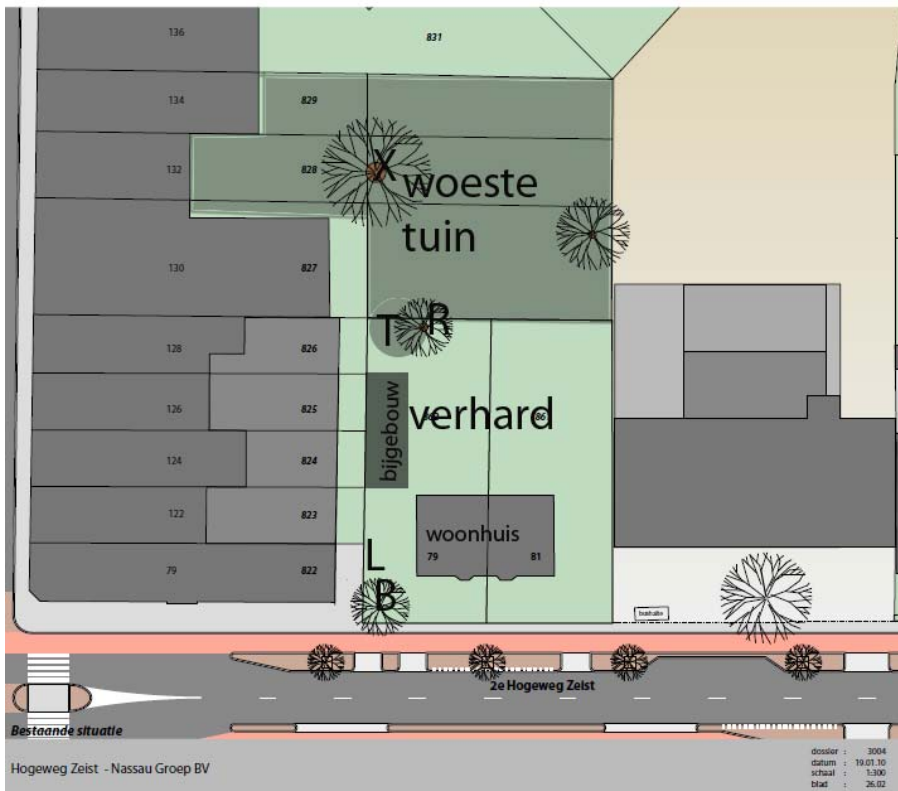
Het plangebied is op 14 juli en op 9 augustus in de vroege ochtend bezocht. Met een ultrasoondetector is gezocht naar vleermuizen. Aanwezige vogels en planten zijn opgenomen. Er is ook op andere soortgroepen gelet.

Natuurwaarden

Toestand van de natuur

Het erf is grotendeels (half)verhard. Ten westen van het huis staat een oude treurberk (B) met Lelietje der dalen (L) als ondergroei. Dit wijst op een oudere tuin. Op de achtergrens van het verharde erf staan een zeer oude Taxus (T) en een zeer oude Robinia (R). De kavels achter het erf bestaan uit onbeheerd terrein met een zeer oude loofboom (X), uitgegroeide coniferen en Taxus, met als ondergroei Klimop.

Het bijgebouw is laag met plat dak en ongeschikt voor vleermuizen. Het woonhuis heeft een pannendak met overstek en is geschikt als vleermuisverblijfplaats.

bestaande toestand van de natuur 2^e Hogeweg 79 – 81

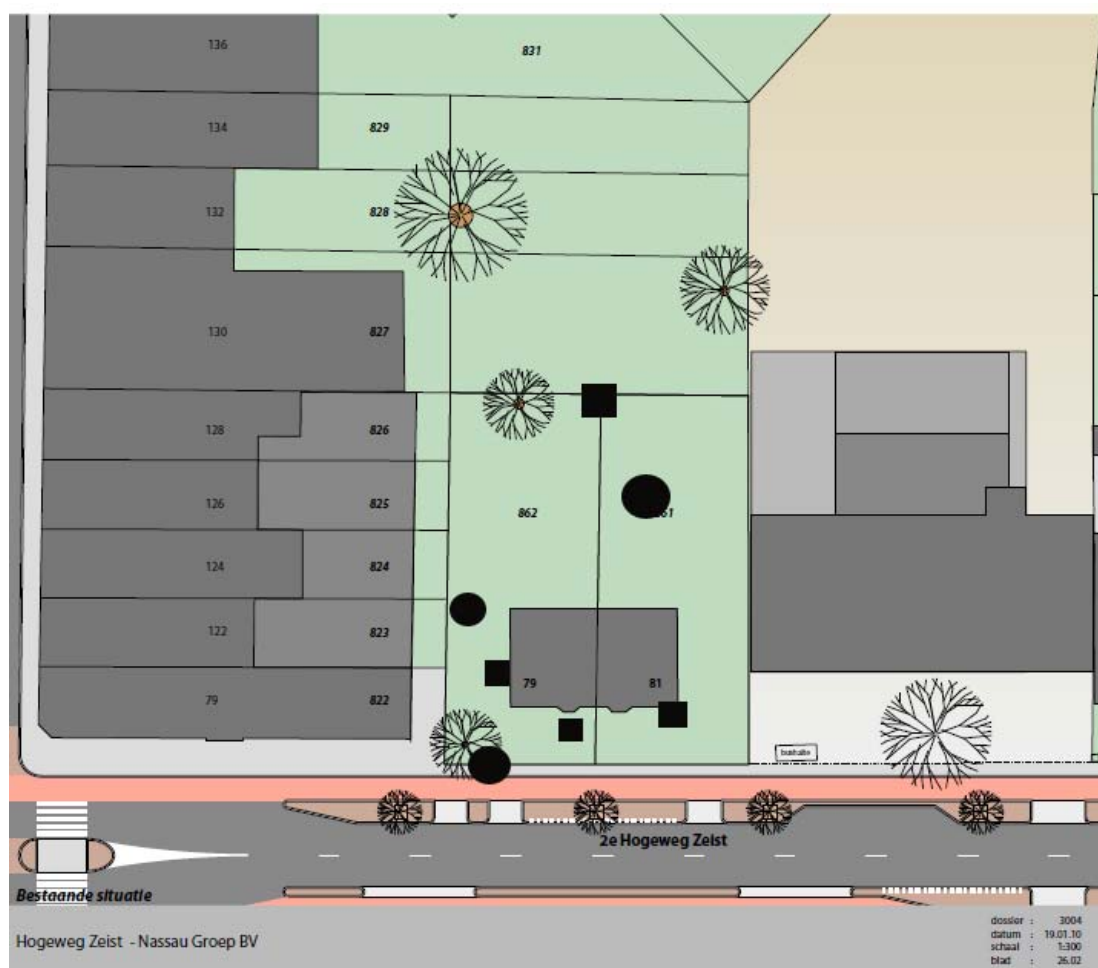
Bestaande gegevens

Van het plangebied zijn geen natuurgegevens bekend.

Aangetroffen natuurwaarden

In het plangebied zijn in de voortplantingsperiode geen vleermuisverblijfplaatsen (kolonies) gevonden. Ook werden geen broedvogels aangetroffen.

In de paartijd van vleermuizen zijn diverse roepende Gewone dwergvleermuizen in het plangebied aangetroffen. Ook werden toen jagende dieren van deze soort gevonden. De paarplaatsen bevonden zich op de woning en in de rand van de achterliggende bostuin. Er zijn dus paarplaatsen in het plangebied aanwezig. Er zijn geen andere beschermde soorten waargenomen.

Vleermuizen in het plangebied

- Roepende vleermuis op paarplaats
- Jagende Gewone dwergvleermuis

Het belang van het terrein voor beschermde gebieden

Het plangebied is niet van groot belang voor de Ecologische Hoofdstructuur die ten oosten van de wijk ligt (Zeisterbos). De aangetroffen vleermuizen zullen de EHS wel gebruiken als jachtgebied, maar hebben dichterbij dit bosgebied ampele mogelijkheden voor verblijfplaatsen en paarplaatsen.

Het belang van het terrein voor beschermde soorten

Het plangebied is van middelmatig belang voor de Gewone dwergvleermuis. Deze soort heeft er geen vaste verblijfplaatsen, gebruikt het terrein zeer beperkt als jachtgebied, maar binnen de buurt zijn de beste paarplaatsen wel in het plangebied. Dit wordt mede veroorzaakt door het verwaarloosde karakter van de tuin.

Mogelijk overwinteren enkele Gewone dwergvleermuizen in het woonhuis.

Het woonhuis is potentieel geschikt als voortplantingsverblijfplaats voor de Gewone dwergvleermuis, maar op dit moment is dat niet het geval.

Effecten

Effecten van het plan op beschermde soorten

Door het plan gaat een paargebied van de Gewone dwergvleermuis binnen deze buurt verloren. Er zijn in de nabijheid echter veel andere gebieden (een park met oude bomen en diverse achtertuinen), die geschikt blijven als paargebied.

Het voortbestaan van deze soort in de buurt komt daardoor niet in gevaar, maar de buurt wordt wel minder geschikt.

Mogelijk wordt de winterverblijfplaats van enkele individuen Gewone dwergvleermuis vernietigd.

Een pand geschikt als voortplantingsverblijfplaats voor vleermuizen verdwijnt.

Effecten van het plan op beschermde gebieden

Door het plan zijn geen negatieve effecten te verwachten op de nabije Ecologische Hoofdstructuur

Conclusies

Gewone dwergvleermuizen gebruiken het plangebied als paarplaats. Dit zijn tijdelijke plaatsen waar dieren elkaar roepen. Deze functie gaat door het plan grotendeels verloren. Er worden enkele oude bomen behouden, maar het gehele terrein wordt verhard. Op de lange termijn wordt het plangebied minder geschikt als paargebied voor vleermuizen. Een potentiële kolonieplaats verdwijnt. Potentiële broedplekken van vogels verdwijnen.

Sloop van het gebouw en velling van de bomen kan niet plaatsvinden in de paartijd van vleermuizen (augustus – oktober), in de winterslaaptijd van vleermuizen (november – februari) en in de broedtijd van vogels (maart- augustus).

Er zijn geen nesten van jaarrond beschermde vogels in het plangebied. Dus buiten de broedtijd kan er wel geveld worden.

Er zijn geen andere beschermde soorten aangetroffen.

Aanbevelingen

Mogelijke alternatieven die de effecten mitigeren of compenseren

Mogelijk bestaan er alternatieve inrichtingen voor het achterterrein. Dat wordt in het plan verhard en onderkelderd. Handhaven van meer oudere bomen laat het gebied vrijwel zeker een functie als paargebied voor vleermuizen en als broedgebied voor vogels behouden (mitigatie).

Het nieuwe pand kan eenvoudig geschikt gemaakt worden als kolonieplaats en overwinteringsplaats voor de Gewone dwergvleermuis. Hiervoor is het alleen nodig om de spouw van het gebouw bereikbaar te houden, door open stootvoegen aan te brengen (compensatie).

De lange termijn effecten van het plan zijn daarmee niet meer negatief.

Ontheffingen

Voor vleermuizen en broedvogels wordt bij Ruimtelijke ontwikkeling geen ontheffing verleend voor het vernietigen van verblijfplaatsen. Het plan zal zodanig uitgevoerd moeten worden dat negatieve effecten op korte en lange termijn minimaal zijn, zodat duurzame instandhouding van de Gewone dwergvleermuis in deze buurt gegarandeerd is. Er zal een activiteitenplan opgesteld moeten worden, waaruit blijkt dat vleermuizen en broedvogels niet in hun voortplanting gestoord worden (korte termijn effect) en dat de lange termijn effecten op deze soorten niet negatief zijn, omdat mitigerende en compenserende maatregelen uitgevoerd zijn.

Indien de voorgestelde maatregelen getroffen worden, is de verwachting dat het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit haar goedkeuring aan het plan zal geven.

Zorgplicht Soortbescherming

Voor alle soorten geldt de zorgplicht (art. 2 Flora – en Faunawet).

Dit houdt in dat de ingreep op zodanige wijze dient plaats te vinden, dat de schade aan soorten beperkt wordt.

Men dient bij de uitvoering rekening te houden met kwetsbare perioden van soorten (voortplantingstijd, overwintering).

Alle soorten die tijdens de ingreep aangetroffen worden dienen verplaatst of beschermd te worden, zodat zij behouden kunnen blijven.

Vaak is hiervoor deskundige begeleiding nodig bij de uitvoering van het plan.